

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

30 січня 2019 року

м. Київ

РІШЕННЯ № 144/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Лукаша Т.В., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Барановського Романа Анатолійовича на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 02 серпня 2018 року,

встановила:

Згідно зі статтею 79 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1402-VIII (далі – Закон) конкурс на зайняття вакантних посад суддів Верховного Суду у відповідних касаційних судах проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України (далі – Комісія) відповідно до Закону.

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду:

- у Касаційному адміністративному суді – 26 посад;
- у Касаційному господарському суді – 16 посад;
- у Касаційному кримінальному суді – 13 посад;
- у Касаційному цивільному суді – 23 посади.

Барановський Роман Анатолійович звернувся до Комісії із заявою від 14 вересня 2018 року про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Комісією 16 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 146/вс-18, зокрема, про допуск Барановського Р.А. до проходження кваліфікаційного оцінювання

для участі у конкурсі на посади суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика та доброчесність.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання у межах конкурсу на зайняття 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду 157 кандидатів, зокрема Барановського Р.А.

Відповідно до статті 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Барановський Р.А. 12 листопада 2018 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 70,5 бала, і згідно з рішенням Комісії від 13 листопада 2018 року № 257/зп-18 його допущено до виконання практичного завдання під час іспиту у межах кваліфікаційного оцінювання кандидатів на зайняття вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 14 листопада 2018 року практичного завдання Барановський Р.А. набрав 79 балів та згідно з рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 327/зп-18 його допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії

від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі – Регламент), передбачено, що інформація щодо судді (кандидата на посаду судді) або висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді (кандидата на посаду судді).

До Комісії 21 січня 2019 року надійшов документ з назвою: «Висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Барановського Романа Анатолійовича критеріям доброчесності та професійної етики» (далі – висновок).

Висновок складено та подано без дотримання вимог підпункту 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту, а саме не дотримано строку подання висновку до Комісії, а тому на підставі протокольного рішення колегії Комісії обставини, викладені у висновку, розглянуто як додаткову інформацію щодо кандидата на посаду судді Барановського Р.А., яка кореспондується з інформацією, наявною у досьє цього кандидата.

Під час перевірки та аналізу наявної інформації щодо кандидата на посаду судді Барановського Р.А. колегією Комісії при участі представника Громадської ради доброчесності встановлено та обговорено під час співбесіди, зокрема такі питання.

Кандидат одноособово ухвалив постанову від 25 листопада 2013 року у справі № 804/15933/13-а, якою заборонив проведення на Європейській площі у м. Дніпропетровську будь-яких масових заходів у період з 25 листопада до 31 грудня 2013 року включно і заборонив встановлення наметів, тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших елементів і споруд. Вища рада юстиції встановила, що Барановський Р.А. не навів доказів існування реальної небезпеки порушення громадського порядку та загрози здоров'ю людей, однак не знайшла доказів, які б вказували на злий умисел або грубу недбалість кандидата. З урахуванням наведеного Вища рада юстиції вирішала відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно Барановського Р.А.

Окрім цього, згідно з деклараціями про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2011 — 2015 роки та деклараціями особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 - 2017 роки кандидат не декларував права користування житлом за задекларованим місцем проживання.

Стосовно вказаних доводів Барановський Р.А. надав письмові та усні пояснення, які було оцінено Комісією під час співбесіди.

Барановський Р.А. пояснив, що резолютивна частина рішення у справі № 804/15933/13-а викладена наступним чином: «Обмежити громадським організаціям та політичним партіям, фізичним особам (відповідальний ОСОБА_5) проведення на Європейській площі у м. Дніпропетровську будь-яких масових заходів в період з 25.11.2013 року по 31.12.2013 року включно та заборонити встановлення наметів, тимчасових споруд, малих архітектурних

форм та інших елементів і споруд». Громадська рада доброчесності, цитуючи у висновку резолютивну частину рішення, свідомо замінила слово «обмежити проведення» на «заборонив проведення», що змінює її зміст. Відповідно до частини п'ятої статті 182 Кодексу адміністративного судочинства України (в редакції, що діяла на момент розгляду справи) суд обмежує право громадян на мирні зібрання, після чого зазначає спосіб обмеження. У резолютивній частині рішення єдиним способом обмеження реалізації права на мирні зібрання зазначено заборону встановлення наметів, тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших елементів і споруд, що ніяк не могла нівелювати реалізацію свободи мирних зібрань. Особи, які того бажали, могли продовжувати мирне зібрання у зазначеному місці без встановлення наметів тощо або провести мирне зібрання із їх встановленням на іншій площі чи вулиці міста. Слова резолютивної частини постанови «обмежити проведення масових заходів» не тотожні забороні проведення масового заходу, оскільки заборона є лише одним зі способів обмеження права і яка ним не застосована, а тому такий спосіб обмеження права на мирні зібрання у вигляді заборони їх проводити постановою у справі № 804/15933/13-а не застосовувалося. Рішення першої інстанції нечинним не визнано, висновки про порушення судом першої інстанції норм матеріального чи процесуального права у зазначеній ухвалі відсутні.

Кандидат вказав, що Громадська рада доброчесності не наділена повноваженнями оцінювати судові рішення та робити висновок про свавілля при його ухваленні, тим більше за наявності рішення Вищої ради юстиції про відсутність підстав для відкриття дисциплінарної справи щодо нього.

Стосовно невідображення права користування житлом кандидат пояснив наступне.

З 15 червня 2012 року його дружиною є Загородня Юлія Валентинівна, яка має на праві власності квартиру площею 52,1 кв.м у м. Дніпро, в якій він та члени його сім'ї разом проживають.

Вказана квартира відображена ним у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2017 рік у розділі 2.1 «Інформація про суб'єкта декларування» як місце його фактичного проживання, а також у розділі 3 «Об'єкти нерухомості» як власність дружини.

Посилаючись на частину першу статті 405 Цивільного кодексу України та пункт 2 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції», кандидат вказує, що квартира ним задекларована у всіх деклараціях з року одруження, а отже, ніякого приховування ним права користування немає.

Вирішуючи питання відповідності кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Барановського Р.А. критеріям доброчесності та професійної етики, колегія Комісія під час вивчення матеріалів дос'є Барановського Р.А. та проведення з ним співбесіди встановила таке.

Відповідно до Умов проведення конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду Барановський Р.А. проходить кваліфікаційне оцінювання як суддя.

У статті 10 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями Генеральної асамблеї ООН від 29 листопада 1985 року № 40/32 та від 13 грудня 1985 року № 40/146, визначено, що особи, відібрані для судових посад, повинні мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підбору кваліфікацію в галузі права.

Ці основоположні принципи формування суддівського корпусу імплементовані у національне законодавство, що визначає основними складовими авторитету судової влади та довіри суду - доброчесність і компетентність судді.

Згідно з цими приписами під час кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посади суддів касаційного суду у складі Верховного Суду Комісія виходить з того, що кандидати на посаду судді найвищого суду у системі судоустрою мають відповідати найвищим стандартам за критеріями компетентності та професійної етики за відсутності будь-яких обґрунтованих сумнівів у їх доброчесності, що можуть негативно вплинути на суспільну довіру до Верховного Суду.

Постановою від 25 листопада 2013 року суддя Барановський Р.А. повністю задовольнив адміністративний позов виконавчого комітету Дніпропетровської міської ради й обмежив громадським організаціям та політичним партіям, фізичним особам (відповідальний ОСОБА_1) проведення на Європейській площі в м. Дніпропетровську будь-яких масових заходів у період з 25 листопада до 31 грудня 2013 року включно та заборонив встановлення наметів, тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших елементів і споруд.

Вказане рішення стосується права громадян збиратись мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації. Це право гарантоване статтею 11 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, якою визначено, що кожен має право на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів. Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.

Положеннями статті 39 Конституції України передбачено, що громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку — з метою запобігання

заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Частиною п'ятою статті 182 Кодексу адміністративного судочинства України (в редакції, що діяла на момент винесення постанови) передбачено, що суд задовольняє вимоги позивача в інтересах національної безпеки та громадського порядку в разі, якщо визнає, що проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій чи інших зібрань може створити реальну небезпеку заворушень чи вчинення кримінальних правопорушень, загрозу здоров'ю населення або правам і свободам інших людей. У постанові суду зазначається спосіб обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.

Установивши постановою від 25 листопада 2013 року обмеження щодо проведення мирних зібрань та інших будь-яких масових заходів, суддя Барановський Р.А. не навів доказів існування реальної небезпеки порушення порядку та загрози здоров'ю людей.

Рішення у вказаній справі набуло широкого розголосу серед громадських організацій та стало підставою для звернення заступника Генерального прокурора України Бачуна О.В. до Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів судів загальної юрисдикції із заявою про проведення спеціальної перевірки стосовно судді Барановського Романа Анатолійовича відповідно до Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

Вказану заяву разом із додатками було направлено для розгляду за загальною процедурою до Вищої ради юстиції, оскільки Тимчасова спеціальна комісія з перевірки суддів судів загальної юрисдикції не встигла прийняти рішення до закінчення своїх повноважень.

За результатами розгляду цієї заяви Вищою радою юстиції рішенням від 16 вересня 2016 року № 2349/0/15-16 відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Барановського Романа Анатолійовича.

Водночас Вищою радою юстиції було встановлено, що зміст постанови від 25 листопада 2013 року не у повній мірі відповідає вимогам, визначеним у статтях 159, 163 Кодексу адміністративного судочинства України, а тому суддею Барановським Р.А. було допущено порушення норм процесуального права.

Комісія бере до уваги, що згідно з рішенням Комісії від 04 липня 2018 року № 1025/ко-18 кандидата Барановського Р.А. як суддю Дніпропетровського окружного адміністративного суду за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді визнано таким, що не відповідає займаній посаді, а також рекомендовано Вищій раді правосуддя розглянути питання про звільнення Барановського Р.А. з посади судді Дніпропетровського окружного адміністративного суду.

Ураховуючи мету цього кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла висновку, що Барановський Р.А. не підтвердив відповідності високим стандартам професійної етики та доброчесності, а тому кандидата за

критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» оцінено у 0 балів за кожним.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критеріїв особистої компетентності, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Дослідивши досьє Барановського Р.А., заслухавши доповідача, кандидата, врахувавши той факт, що за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» Барановський Р.А. набрав 0 балів, Комісія дійшла висновку, що він не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Це кваліфікаційне оцінювання здійснювалося для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам та вимагало відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву у чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть мати преюдиційного значення та негативно вплинути на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних із кар'єрою судді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням та Регламентом, Комісія

вирішила:

визнати Барановського Романа Анатолійовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

Т.В. Лукаш

Ю.Г. Тітов